

Projev předsedy Vojenského výboru NATO, admirála Roba Bauera, na úvod výjezdního zasedání výboru

14.9.2024 - | Armáda ČR

Vaše Excellence, náčelníci generálních štábů, strategičtí velitelé, vážení hosté, dámy a pánové,

je nám ctí, že se tato každoroční konference může díky pozvání české strany konat v zde v Praze. Setkáváme se tu za bouřlivých okolností, nejen z hlediska počasí a povodní, které v České republice probíhají, ale i z hlediska bouřlivé a vypjaté situace na mezinárodní bezpečnostní scéně. O to důležitější je nyní ochrana, kterou Aliance poskytuje.

Česká republika se před 25 lety rozhodla stát členem největší demokratické rodiny na světě: Severoatlantické organizace. Za těchto 25 let jste ukázali, že jste cenným spojencem. Z České republiky vzešli mimořádní političtí i vojenští představitelé.

Pane prezidente, vy jste vzácným příkladem mimořádného politického i vojenského představitele. Domnívám se, že jakožto pro bývalého předsedu tohoto výboru, pro vás tato chvíle může představovat uzavření kruhu. Rozhodně to ukazuje, že sice můžete fyzicky opustit své místo v ústředí NATO, ale nemůžete z něj tak snadno odejít.

Toto jednání Vojenského výboru NATO je prvním setkáním náčelníků generálních štábů od summitu ve Washingtonu. Rád bych zde co nejvřeleji přivítal ty z náčelníků generálních štábů, kteří jsou tu dnes s námi poprvé:

- generál Vansina z Belgie,
- generálka Carignanová z Kanady,
- generál Merilo z Estonska,
- generál Vaikšnoras z Litvy,
- generál Lafchiski ze Severní Makedonie.

Také bych rád poděkoval Vrchnímu veliteli spojeneckých sil v Evropě, generálu Chrisi Cavolimu, a Vrchnímu veliteli spojeneckých sil pro transformaci, generálu Philipu Lavignemu. Obě strategická velitelství čelí obrovskému úkolu a chtěli bychom jim poděkovat za neutuchající úsilí, které vy i vaše štáby prokazujete každý den.

A když už hovořím o úsilí: za celý Vojenský výbor bych chtěl poděkovat našim hostitelům za jejich laskavost, štědrost a pohostinnost. A Vaším prostřednictvím, pane prezidente, a prostřednictvím generála Řehky, bychom také rádi poděkovali všem, kdo se na přípravě tohoto zasedání podíleli.

Pane prezidente Pavle, v projevu, který jste přednesl před devíti lety jako předseda tohoto výboru,

jste řekl, že si představitelé NATO musejí dát pozor, aby se neztratili v taktických záležitostech. Naším úkolem je zasazovat taktické záležitosti do strategického kontextu. Jen tak může NATO správně předvídat a reagovat. To platí i dnes.

V době objevujících se konfliktů, rostoucího politického tlaku a stále komplexnější a proměnlivější bezpečnostní situace je nezbytné umět rozlišovat záležitosti taktické od strategických, události náhodné od opakovaných a krátkodobé činnosti od dlouhodobých důsledků.

V tomto ohledu nás velice inspiruje náš ukrajinský bratr ve zbrani, náčelník generálního štábu, generál Syrskyj. V chaosu války jsou on i jeho lidé schopni udržet strategickou vizi, kreativitu a vojenskou vynalézavost.

Ukrajinské ozbrojené síly ukazují celému světu, že není nic, co by nedokázaly. Potřebují jediné – naši podporu. A také ji dostanou. Nejen teď. Nejen po dobu trvání války, ale i v následujících desetiletích. Každým dnem je naše schopnost interoperability vyšší. A jednoho dne společně staneme pod vlajkou NATO.

Ukrajina si zaslouží naši nepolevující podporu. Nejen proto, kým jsou oni. Ale i proto, kým jsme my, jako Aliance.

Pane prezidente, prosím Vás nyní o úvodní vystoupení.

(projev prezidenta České republiky Petra Pavla)

Děkuji, pane prezidente.

Nyní poprosím o projev generála Řehku.

[projev náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generálporučíka Karla Řehky]

Pane prezidente Pavle, pane generále Řehko, děkuji za vaše inspirující slova.

Dámy a pánové,

Vojenské orgány NATO mají dva ohromné úkoly, které musí realizovat zároveň. Posilujeme a rozšiřujeme naši podporu Ukrajině, ale zároveň musíme posílit naše vlastní odstrašení a obranu. Když jsme pořádali toto zasedání minulý rok v Oslu, nové obranné plány NATO, takzvaný soubor plánů DDA, byl právě schválený. Za uplynulý rok jsme učinili obrovské kroky k proveditelnosti těchto plánů.

NATO má nyní ve vysoké pohotovosti 500 000 vojáků. Vytvořili jsme Spojenecké síly rychlé reakce. Adaptujeme naši strukturu velení a řízení. A spojenci rychle vytvářejí a rozšiřují své schopnosti.

Ale tím naše práce rozhodně nekončí. A nemůžeme ji dělat sami. Odpovědnost za svobodu nenesou pouze ti, kteří slouží v uniformě.

Abychom uspěli, potřebujeme obranný průmysl s daleko větší výrobní kapacitou. Protože zatímco bitvy vyhrávají armády, válku vyhrává ekonomika. Čím více budeme koordinovat naši obrannou výrobu, tím více posílíme naše odstrašení. Čím více posílíme naše odstrašení, tím lépe budeme moci chránit naše svobody, které jsou nám drahé a bránit válce, aby se kdy dostala na naši půdu.

Tato myšlenka není nová. Byla to právě ekonomická spolupráce, která byla klíčovým faktorem pro podepsání Washingtonské smlouvy před 75 lety. Zatímco v centru pozornosti je často článek 5,

stejně významný je článek 2.

V našich liberálních ekonomikách je hlavní silou „trh“. To znamená, že hnacím motorem zvýšení výrobní kapacity musí být přesvědčení, nikoli síla. Přesvědčení, že naše ekonomická prosperita stojí na základech bezpečnosti, kterou nám zaručuje NATO.

A bezpečnost nesmíme brát jako samozřejmost. Jenže bezpečnost je jako kyslík. Nevšímáme si jí... dokud o ni nepřijdeme.

Ukrajina v první den války přišla o 40 % HDP. Generální ředitelé firem na Ukrajině každý večer přemýšlí, jestli jejich továrna bude ráno ještě stát. Generálním ředitelům firem na spojeneckém území nic takového starost dělat nemusí. Dělá jim starost hodnota, nikoli hodnoty. Pokud ovšem krátkodobý obchodní zájem vždy převáží nad dlouhodobým zájmem veřejným, otřese to základy, na nichž je naše společnost vystavěná.

Musíme se posunout dál od doby, kdy ekonomická efektivita byla jediným cílem a uvědomit si, že žijeme v době, která si žádá důslednou efektivitu. To se týká i jednotlivých vlád, které musí odstranit byrokratické překážky ztěžující akviziční proces.

Vlády a soukromý sektor musí uvolnit vzájemně ničivé sevření, ve kterém vždy jedna strana čeká, až ta druhá udělá něco pro to, aby se výrobní kapacita zvýšila. Něco takového si žádá vzájemnou důvěru, dlouhodobou vizi a kreativitu. A já jsem pevně přesvědčený, že toho můžeme dosáhnout.

Během pandemie COVIDu jsme viděli, čeho jsou vlády a soukromý sektor společně schopné dosáhnout, na příkladu masivní výroby vakcín. S toutéž naléhavostí teď musíme přistupovat k obrannému průmyslu.

Spojenci v NATO představují 50 % světové ekonomické moci a 50 % světové vojenské síly. Máme v sobě, co je potřeba, abychom ještě posílili nejsilnější Alianci na světě a současně podpořili obranu Ukrajiny. Můžeme a musíme toho dosáhnout.

Autokratičtí vládci po celém světě totiž pozorně sledují vývoj války na Ukrajině. A kde to jde, přispívají k ní. Snaží se rozdělovat společnost a ničit zahraniční demokracie... aby dokázali udržet vlastní autokratickou moc.

Množství dříve izolovaných zemí využívá této příležitosti pro spolupráci, kterou média někdy nazývají „spojenectví autokracií“. Já se ovšem domnívám, že slovo „spojenectví“ je příliš silné pro něco, co je jen hluboce problematickou podporou svých vlastních zájmů. V jejím rámci neexistuje nic jako přátelství nebo důvěra – jen dočasná spolupráce.

I tak je důležité chápat, jak se jednotlivé body propojují. A musíme si uvědomit, že není silnější zbraně než naše jednota. Společně ukážeme, že demokracie zvítězí nad tyranií, že svoboda zvítězí nad útlakem. A světlo nad temnotou.

Dámy a pánové,

naším nejdůležitějším úkolem je podpořit a umožnit práci našich 3,5 milionů bratrů a sester ve zbraní, kteří brání naši Alianci.

Vzdejme hold jejich službě a oběti... protože právě oni brání demokratické hodnoty a principy právního státu, na nichž naše společnost stojí. Jménem Vojenského výboru bych chtěl vyjádřit náš vděk a úctu za jejich odvahu, profesionalitu a oddanost. Myslíme na ty, jejichž blízcí a milovaní zaplatili za naši svobodu cenu nejvyšší.

Dnes pak obzvláště vzpomínáme na dva bulharské piloty, kteří včera přišli o život při havárii vojenského letounu.

Chceme také vyjádřit úctu všem, kteří trpí fyzickými i psychickými následky své vojenské služby. A těm, kteří dále hledají způsoby, jak sloužit vlasti, i když už svlékli uniformu.

Nyní jim prosím projevmе úctu, tak jako oni ctili a ctí naši Alianci.

Prosím povstaňte.

[minuta ticha]

Děkuji.

Tímto ukončuji veřejnou část zasedání.

Na závěr dnešního jednání se já a generál Řehka setkáme s médii, abychom je informovali o výstupech zasedání.

Nyní požádám zástupce médií, aby opustili místnost.

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/projev-predsedy-vojenskeho-vyboru-nato--admiral-a-roba-bauera--na-uvod-vyjezdniho-zasedani-vyboru-253686>